

Parròquia Mare de Déu del Carme - Raval - Barcelona

Nº2

**Novembre
2019**

**Butlletí
electrònic
de la
Parròquia
del Carme**

La parròquia del

Raval

**Acollir
Acompanyar
Celebrar
Créixer**

**Un butlletí que
agermana la gent de la
Parròquia del Carme**
www.pgelcarme.com

Hola. Què tal!

Ja tornem a ser aquí, i ens alegrem de que ens retrobem al Butlletí número 2

Com ja anireu descobrint el nostre butlletí està estructurat en alguns apartats: **1-** la portada, **2-** aquesta segona pàgina amb l'editorial, **3-** després unes pàgines relacionades amb temes de la nostra parròquia, de les celebracions, de les tradicions parroquials (en aquest número, la història dels patrons de la gent gran, la de sant Josep Calassanç i la història de la corona d'advent). **4-** Tot seguit una proposta culinària, en aquesta ocasió ben de tardor, i per acabar **5-** la part més extensa, un monogràfic, en aquest segon butlletí, algunes reflexions sobre la gent gran. Tanmateix, anirem fent afegits o modificacions segons convingui.

En el butlletí anterior proposàvem una reflexió entorn al món de la migració al nostre barri i finalitzàvem amb una proposta: organitzar un cicle de conferències sobre el fet religiós al nostre entorn. Doncs bé, ja està gairebé a punt. El cicle es titularà: “*En què creuen els nostres veïns*” i el farem entre gener i juny del 2020, un dimarts al mes.

Aquesta vegada us proposem un altre tema de reflexió: la gent gran. La gent gran en general i la gent gran en particular. És a dir el que viuen els avis de la nostra societat i el que viuen els nostres, els de la parròquia.

I cada butlletí acabarà fent alguna senzilla proposta sobre el tema monogràfic que presentem.

Desitgem que es mantingui l'acollida que va tenir el [butlletí número 1](#), i recordeu que si el consulteu [via internet](#) estalviarem paper i fotocòpies i sobretot podreu accedir a altres continguts fent clic al damunt d'allò que apareix escrit en [blau i subratllat](#), cosa que evidentment no podeu fer amb el paper.

Ep, i encara una altra cosa: no deixeu de fer propaganda del nostre butlletí. Cal que les vostres amistats i familiars s'apunten per rebre'l a casa cada vegada. Tothom s'hi pot inscriure a través del nostre web: www.pgelcarne.com Acabem desitjant un bon Nadal i un molt feliç any 2020 a tothom! Que gaudiu d'un bon Nadal i tingueu un feliç any nou.

El Consell Parroquial de la Parròquia de la Mare de Déu del Carme.

Sant Joaquim i Santa Anna

Patrons de la gent gran i avis materns de Jesús

Ja que el monogràfic d'aquest segon Butlletí tracta sobre la gent gran, no ens hem pogut estar de presentar-vos els seus patrons, els sants Joaquim i Anna

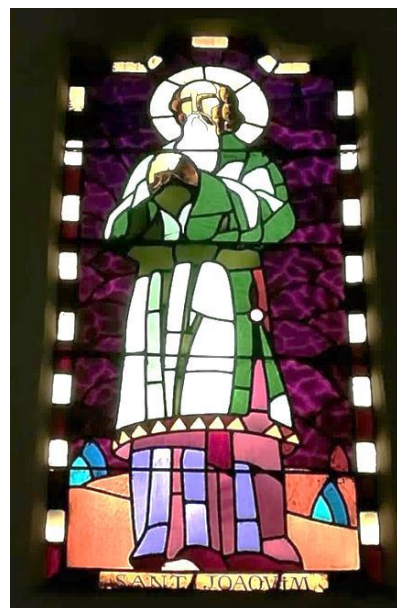
Sant Joaquim (que en hebreu significa “Déu prepara”), segons la tradició, va ser el pare de la Mare de Déu i marit de Santa Anna.

El Nou Testament no parla en cap moment dels pares de Maria. La seva història apareix en el Protoevangeli de Jaume, un text apòcrif; allí, Joaquim és descrit com un home ric i piadós que donava béns regularment als pobres del Temple de Jerusalem.

Les autoritats religioses ordenen el sacrifici de Joaquim al considerar que l'esterilitat és un signe de descontentament de Jahvè. Joaquim llavors decideix retirar-se al desert, on practica penitència durant quaranta dies. Després d'aquell temps, uns àngels s'apareixen davant de Joaquim i Anna -qui es trobava a Jerusalem- i els prometen el naixement d'un fill. Llavors Joaquim torna amb la seva esposa.

La tradició coneix com a **Santa Anna** (en hebreu significa “Gràcia”), esposa de Joaquim, la mare de Maria i per tant l'àvia de Jesús. Segons el Protoevangeli de Jaume, un àngel va visitar Anna i el seu marit i, després d'anyos d'infertilitat, els va dir que concebrien un xiquet. Anna va prometre dedicar el xiquet al servei de Déu. Joaquim i Anna van portar Maria a viure al segon temple quan aquesta tenia tres anys.

La història de Joaquim i Anna es troba dins de la Llegenda Àuria de l'edat mitjana, i ha estat molt representada en l'art cristià.

Vitrall de sant Joaquim a la façana del carrer Bisbe Laguarda

Font: Wikipèdia

Pintura gòtica cap a l'any 1300.
Sant Joaquim i Santa Anna presentant una ofrena al temple.
MNAC

27 de novembre Patrocini de sant Josep Calassanç

Sant [Josep Calassanç](#), fundador de [l'Escola Pia](#) celebra dues festes l'any: el 25 d'agost, data de la commemoració litúrgica, recordant que aquest dia de 1648 va morir; i el 27 de novembre, la festa del patrocini, ja que en aquesta data de 1948, tot celebrant els 300 anys de la seva defunció, va ser declarat patró universal dels infants i joves pel papa Pius XII.

Josep Calassanç i Gastó va néixer a [Peralta de la Sal](#), comarca de la Llitera el 1557. Els seus pares, Maria i Pere, el van enviar a estudiar la secundària al poble veí d'Estadilla i en edat universitària va cursar Filosofia, Dret i Teologia a les universitats de Lleida, Alcalà d'Henares i València, obtenint el doctorat en teologia el 1591, potser a la universitat de Barcelona, situada a la Rambla, a tocar de [l'església de Betlem](#).

Professionalment col·laborà amb els bisbes de Barbastre, Lleida i Urgell. Aquest darrer el nomenà arxiprest de Tremp i l'any 1592 l'envià a Roma per realitzar diverses gestions.

Dibuix de sant Josep Calassanç que podeu veure a la sagristia de la nostra parròquia, Autors: Juniors de l'Escola Pia. Cap a 1996.

Al barri del Trastevere -el Raval de Roma- va fundar, l'any 1597, a la parròquia de santa Dorotea, la primera escola popular i gratuïta d'Europa: [l'Escola Pia](#).

Morí el 1648, als 92 anys i fou [declarat sant](#) l'any 1767.

Alguns pensaments de Josep Calassanç

De Calassanç conservem prop de cinc mil cartes. D'elles hem extret aquestes frases o pensaments.

El que fa el savi des de bon començament, és el que realitza el neci al final i per força.

No perdi el que és vell i bo, però millori-ho amb el que és nou

“Al bon mariner se'l reconeix en la tempesta”.

I pel que fa a la salut espiritual i corporal, exhorti els escolapis, de part meva, a fer cada dia una mica d'exercici

Si els infants, des de la més tendra infància, són educats en pietat i lletres, és d'esperar un feliç transcurs de tota la seva vida.

Estàtua de Calassanç a la façana del naixement de la Sagrada Família. de Barcelona (+) Autor: Manuel Cusachs

No perdi la pau per cap esdeveniment, per greu que sigui. Més aviat procuri mantenir el cor tranquil. La pau interna, acostuma a ajudar a calmar la tempesta.

“Els pobres no han de ser apartats de l'educació. Són la majoria de la societat.”

Procuri viure amb alegria, que si a més de la paciència viu amb alegria, farà obres grans.

És mandrós aquell que podent ser bo per dues, tres o més coses

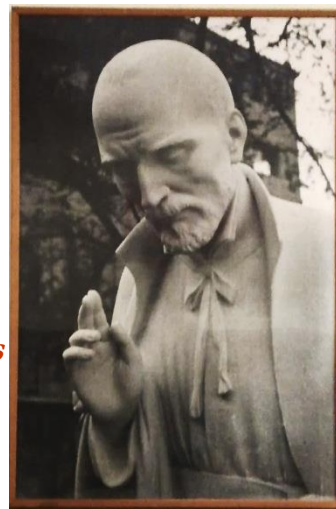
s'acontenta amb una, i aquesta encara mal feta.

Joves de gran enginy i creativitat, aptes per a fer grans serveis a la nació, queden en la foscor

de la ignorància perquè ningú no els ensenya les lletres ni els valors més essencials.

A l'entrada a la parròquia pel carrer Sant Antoni Abat, podeu veure aquesta fotografia de l'escultura que hi ha al Monestir de Montserrat, on Calassanç va viure 4 mesos l'any 1585. Autor: F. Juventeny

ORIGEN DE LA CORONA D'ADVENT

Sembla que la corona d'Advent es va originar a Europa del nord. D'on va sortir? Té diversos antecedents. Us n'expliquem cinc:

1 Alguns l'atribueixen al pastor alemany J.H. Wichen que feia un calendari escolar, posant 24 espelmes, 19 de vermelles i petites per a cadascun dels dies de la setmana i 4 blanques, més grosses, pels diumenges abans del dia de Nadal.

2 Potser va rebre influència del *Paradeisl* austríac. És semblant a la Corona, però en forma de Piràmide i amb les espelmes sobre una poma.

3 La *Menorah* jueva. Es tracta d'un canelobre de 7 braços que el poble jueu fa servir en moltes celebracions. Cada braç representa un dels dies de la Creació, i quan està encesa, recorda la bardissa ardent des de la que Déu va parlar a Moisès (Èxode 3, 1-10). A més és l'escut oficial de l'Estat israelià.

4 En la festa de Santa Llúcia a Suècia (13 d'octubre) fan una escenificació en que una noia representant a santa Llúcia (que etimològicament significa "la que porta llum") du una corona amb 4 espelmes al cap. Potser això sigui un antecedent de la Corona d'Advent.

5 Lucernari de la nit de Pasqua. Els cristians, la nit de Pasqua, per simbolitzar la resurrecció de Jesús, encenem un gran foc i després cadascú una espelma

UN POSTRE DE TARDOR PER L'ADVENT I PEL NADAL

Ingredients per fer magrana amb mató i gelatina de menta (per a 4 persones)

2 làmines de gelatina
4 branquetes de menta
fresca
2 cullerades de sucre
magranes
200 g de mató
4 cullerades de mel

PREPARACIÓ

- 1 Posa la gelatina en remull en un bol amb aigua freda perquè s'hidrati i s'estovi.
- 2 Escalfa un cassó amb un got d'aigua i, quan comenci a bullir, treu-lo del foc i afegeix-li els brins de menta i el sucre. Tapa l'aigua i deixa-la infusionar durant 5 minuts. Passat aquest temps, cola-la, afegeix-li la gelatina escorreguda i remena-la perquè es dissolgui. Aboca-la en una plata perquè quedi una capa d'1 cm i reserva-la al frigorífic durant 3 hores fins que qualli.
- 3 Pela les magranes, desgrana-les i reserva-les. Treu la gelatina del frigorífic i amb l'ajuda d'un motlle cilíndric, fes-ne diversos discos.
- 4 Munta les postres als plats de servei dins del motlle cilíndric. En primer lloc, posa-hi el disc de gelatina i, tot seguit, afegeix-hi una capa de mató i una altra de magrana. Decora-ho amb una mica de mel i unes fulles de menta fresca.

Persones grans... Grans persones !

Persones grans, grans persones

Tan aviat va sortir el primer número del butlletí del Carme, algunes persones van comentar que seria interessant poder dedicar-ne un a la gent gran.

Dit i fet. En aquest monogràfic volem fer una reflexió sobre les persones grans, les de casa nostra, les de la parròquia, les del barri. Persones sàvies que tenim tan a mà però de vegades un xic oblidades. A totes elles els hi dediquem aquestes pàgines i el nostre reconeixement agraït.

Per redactar aquest monogràfic hem parlat amb algunes persones que treballen habitualment amb gent gran. Fruit dels nostres apunts compartim amb vosaltres algunes consideracions i alguns textos que ens poden ajudar a reflexionar.

Temes que ocupen i preocupen la gent gran del Raval

Heus aquí el llistat de temes en els que han coincidit els professionals del barri amb qui hem parlat:

Demografia: Tal com explicàvem al Butlletí numero 1, [el Raval](#) és el barri més jove de la ciutat de Barcelona. El nombre d'infants i joves de menys de 25 anys representen el 23,1% del barri (21,6% a BCN). El nombre de persones de 65 o més anys tot just representen l'11,7% dels veïns (21,5% a BCN). Pel que fa a l'esperança de vida al Raval és de 78,1 anys (80,8 a BCN) i per sexes les dones 81,8 anys i els homes 74,3. Som, doncs un barri jove, amb més àvies que avis i amb una esperança de vida de 2,7 anys inferior a la resta del barcelonins.

Habitatge. Moltes persones grans viuen en pisos antics del barri, mancats de comoditats que seria desitjable poguessin gaudir (instal·lacions antigues, manca d'ascensor o de calefacció, etc). Si a això hi afegim la nova llei de lloguers i l'encariment del pagament mensual i les ofertes de compra de pisos per a fer-ne d'alt estànding o de lloguer per a turistes, ja tenim més raons per les quals, les persones grans, acaben anant a viure a altres llocs de la ciutat, o fora d'ella.

Entorn. L'Entorn parroquial, dins de la ciutat, és dels que presenta més transformacions. Viure en un entorn tan canviant pel nombre de persones que arriben o que marxen, no resulta fàcil, especialment per les persones de més edat. [L'entorn](#), malauradament, també es un espai de venda i consum de drogues, d'ocupacions d'habitatges, de desnonaments, de robatoris i marcada inseguretat. Tots aquests elements també expliquen la dificultat per a crear una xarxa de relacions estable entre les persones de més edat i a la llarga la sortida de la gent gran del barri, i això afecta tant a les persones grans de sempre com a les persones grans que acaben d'arribar-hi.

Pensions. Les pensions que reben moltes persones fan que s'hagin de fer equilibris per arribar a final de mes. Alguns reben pensions [no contributives](#) de 492 euros i els que gaudeixen d'una pensió "normal", no arriben als 600. D'altra banda, el debat sobre si el [sistema de pensions](#) es podrà mantenir, no fa més que augmentar el neguit dels nostres avis i àvies.

Salut. A aquest entorn que anem descrivint cal afegir els problemes de [salut](#). Les malalties de l'edat, l'afebliment de la força o de la memòria, accentuen la fragilitat i generen inestabilitat emocional.

Soledat. La pèrdua de familiars, d'amigues i companys, dels veïns i dels de la pròpia generació agreuja el sentiment de soledat. L'[estadística](#) municipal indica que el 32% dels avis del Raval viuen sols. Es fan moltes campanyes i es realitzen moltes accions per respondre a aquesta trista realitat. Des de la parròquia es visiten habitualment moltes persones grans que estan soles, i no es deixa de demanar voluntaris/es per millorar aquest servei.

Psicologia. Diuen que [envellir](#) és un art. Saber gestionar la feblesa, la pèrdua de relacions, la dependència o la mort de persones estimades... és quelcom que cal treballar, i no sempre es fa.

Canvis. Tot canvi en la vida requereix d'un temps d'adaptació. Vivim una situació en què els canvis són tan ràpids (fins i tot pels joves) que molts avis perden el tren. Per exemple: fer gestions informàticament és quelcom que no tothom pot fer. Treure els propis diners d'un caixer o demanar hora al metge telefònicament pot ser un autèntic turment per a més d'un. Els procediments que la gent gran havia après, que sempre havien estat útils, potser ara ja no ho són. Tenir algú que doni un cop de mà en aquest sentit, pot ser de gran ajuda.

I també.... El que s'ha anomenat "[pobresa amagada](#)": senzillament no demanar ajuda quan es necessita. Com és l'equilibri entre mantenir la desitjable intimitat i la necessitat d'ajuda? I aquí cadascú podria afegir altres elements que generen preocupació....

Opcions, recursos...

Les persones que treballen o col·laboren amb avis i àvies, constaten l'existència de recursos especialitzats per a les persones grans que no sempre són prou coneguts o aprofitats.

Ens han cridat l'atenció comentaris com:

- ☐ Els avis del Raval són gent que "estan acostumats a l'austeritat" i cert concepte de "dignitat personal" fa que no sempre demanin ajuda.
- ☐ Les persones que no poden abonar els serveis ([pobresa energètica](#)) poden beneficiar-se d'ajudes. Ho sap tothom? Per què hi ha persones grans que es queden sense aquests serveis i fins i tot així no demanen l'ajuda a la que tenen dret?
- ☐ Hi ha serveis que de vegades no es demanen, com la "[teleassistència](#)". Poder disposar d'un aparell amb el que prement un botó en cas de necessitat saps que algú es posarà en contacte amb tu, és una gran eina. Per què hi ha tan poques persones que el tenen, si és un servei gratuït?
- ☐ Com és que tantes persones grans no participen de l'activitat dels [centres de dia](#) o de les entitats i parròquies? Això els permetria mantenir-se actius i vinculats a persones i projectes, o fins i tot assegurar l'alimentació, la higiene personal o altres necessitats bàsiques als centre de dia.

Sols o acompanyats...

Generalitzant, podríem dir que hi ha sis grans situacions en les que es troben els nostres avis o àvies.

Com les ordenaries de forma ideal ? I tenint en compte la teva realitat ?

1

Els qui estan sols,
que no tenen família
o persones que els
acompanyin
o els vetllin.

2

Els qui viuen en família o
reben visites freqüents
dels seus familiars o
coneguts, que se'n
cuiden, els ajuden o
acompanyen quan cal.

3

Aquells qui poden
disposar d'un vetllador o
vetlladora que els atengui
i els faci companyia unes
hores o uns dies a la
setmana

6

Els qui gaudeixen d'un
centre de dia, on poden
passar unes quantes
hores amb altres
persones i rebre els
serveis alimentaris o
higièncis que calgui

4

Els qui poden estar en
una residència on reben
totes les atencions
necessàries i poden
formar una petita
comunitat amb altres
persones.

5

Els qui no tenen ni casa
viuen als carrers dels
barri o poden passar
alguna nit en centres
d'acollida

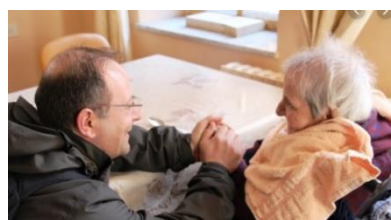
**I restarien pendents dues qüestions: Com ens preparem
per a la dependència i com per a la mort?**

I això, a on ens porta ? Propostes del Consell Parroquial.

Tal com vàrem fer en el darrer Butlletí, el monogràfic pot quedar-se en una simple reflexió publicada online o en paper, o pot ser el motiu per prendre alguna iniciativa. Se'ns acudeixen les següents:

- ❶ Hem demanat a la comunitat de sant Egidi que vingui a presentar la guia: ***“Com quedar-se a casa quan s’és ancià”***. Ens la presentaran el diumenge 15 de desembre de 13.00 a 13.30. a l’església (C/ Sant Antoni Abat 10). Tots hi esteu convidats.

- ❷ Coneixeu persones que viuen soles i que podrien ser visitades pels voluntaris/es de la parròquia? Informeu al grup de Càritas, al rector de la parròquia, a través del nostre [web](#) o de l’equip d’acollida del nostre temple.

- ❸ Vols ser voluntari del grup parroquial que visita els malalts o els qui estan sols? Parla amb els responsables de Caritas o contacta amb nosaltres a través del nostre [web](#) o de l’equip d’acollida de nostre temple.

- ❹ La tercera edat té unes necessitats pròpies per a les que cal formació. Com veuríeu que un dia puguem dur un especialista que ens pugui donar alguns consells? Us interessaria assistir-hi? Inscriviu-vos al nostre [web](#) o a l’equip d’acollida del temple.

No volem deixar passar l’ocasió de posar en el quadre d’honor els cuidadors i cuidadores de la gent gran. A ells el nostre agraïment i reconeixement

PER SABER-NE MÉS

- [Carta dels drets i deures de la gent gran de Catalunya](#)
- [Llibre blanc de la gent gran activa](#)
- [Drets de la gent gran- Síndic de Greuges Cat.](#)
- [Els Drets de la gent gran](#)
- [Gent Gran – Ajuntament BCN](#)
- [Valors que aporten els avis/es](#)

Per reflexionar una mica.

La senyora Maria, ben equilibrada i orgullosa dels seus 92 anys, estava preparada com cada matí a les vuit en punt, amb el seu cabell ben pentinat i un maquillatge perfectament aplicat malgrat ser gairebé cega, disposada a mudar-se a la residència d'avis.

Qui havia estat el seu marit durant 70 anys, havia mort, i es feia necessari el trasllat de la senyora Maria a la residència.

Després d'una bona estona esperant pacientment a la recepció de la residència, va somriure dolçament quan li van comunicar que ja estava preparada la seva habitació.

Mentre maniobrava amb el seu caminador cap a l'ascensor, jo li vaig descriure amb detall com era la seva habitació. Els llençols nous, les cortines penjades a la finestra...

- *"Mencanta !"* Va dir amb l'entusiasme d'una nena de 8 anys a qui li acaben de regalar un cadell de gos.
- *"Senyora Maria"* li vaig replicar: *"Vostè encara no ha vist l'habitació..."*
- *"Això no té res a veure"*. Va dir ella. *"La felicitat és quelcom que hom ha de decidir amb anticipació. Que l'habitació m'agradi o no, no depèn del lloc, sinó de la forma en què jo acullo les coses, i ja tenia decidit que l'habitació m'agradaria des de fa dies. De fet, tots tenim dues opcions en la vida: Passar-nos el dia pensant en les dificultats que tinc en les parts del cos que ja no em funcionen, o llevar-me i donar gràcies per les que funcionen i per tot allò nou que em passa. Cal viure cada dia com un regal. La bellesa és com una guardiola. Cadascú podrà extreure segons el que hagi guardat en ella. Recorda aquests consells: allibera el teu cor d'odi i la teva ment de preocupacions. Viu amb humilitat, dóna més i espera menys. Qui viu així té la guardiola de la vida plena a besar."*

Parròquia Mare de Déu del Carme

Carrer Sant Antoni Abat, 10 / 08001 – Barcelona

☎ 93 442 25 63

✉ parroquiadelcarmebcn@gmail.com

[@elcarmebcn](https://twitter.com/elcarmebcn)

www.pgelcarme.com